

Bolagsstyrningsrapport 2015

KPA Pensionsförsäkring AB (publ)

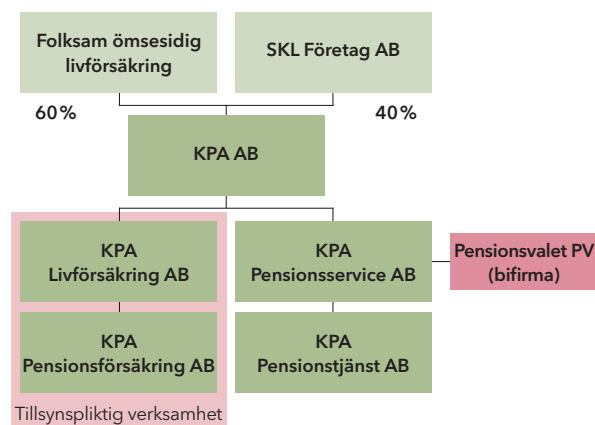
Bolagsstyrning

KPA Pensionsförsäkring AB (publ)

KPA Pensionsförsäkring AB är ett helägt dotterbolag till KPA Livförsäkring AB (publ.). KPA Livförsäkring AB (publ.) är ett helägt dotterbolag till KPA AB. KPA AB ägs till 60 procent av Folksam ömsesidig livförsäkring och till 40 procent av Sveriges Kommuner och Landsting, SKL, genom SKL Företag AB. KPA Pensionsförsäkring ingår i Folksam Liv-gruppen. KPA-bolagen arbetar under det gemensamma namnet KPA Pension.

KPA Pensionsförsäkring är ett icke-vinstutdelande försäkringsbolag som bedriver försäkringsverksamhet avseende tjänstepension och är det marknadsledande bolaget inom de kommunala pensionsavtalen.

Bild över Ägarstruktur

Bolagsstyrning

God bolagsstyrning handlar om att säkerställa att bolag sköts hållbart, ansvarsfullt och så effektivt som möjligt.

Bolagsstyrning inom KPA Pensionsförsäkring utgår från lagstiftning, främst försäkringsrörelselagen samt Finansinspektionens författningssamling i form av föreskrifter och allmänna råd. Solvens 2-direktivet är ett europeiskt regelverk för försäkringsbolag som syftar till att skapa en enhetlig europeisk försäkringsmarknad med ökat skydd för försäkringstagare. De nya reglerna trädde i kraft 2016.

KPA Pensionsförsäkring är ett försäkringsföretag som bedriver tjänstepensionsverksamhet som, i avvaktan på den kommande regleringen av tjänstepen-

sionsverksamhet, valt att tillämpa övergångsregler istället för Solvens 2-reglering. Övergångsreglerna innebär huvudsakligen att de försäkringsföretag som bedriver tjänstepensionsverksamhet ska, som huvudregel, fortsätta att tillämpa de äldre bestämmelser om rörelse, tillsyn och ingripande, som gällde under 2015 och de nya solvens 2-bestämmelserna om företagsstyrning.

För verksamheten gäller också interna regelverk som, i tillämpliga delar, omfattar såväl styrelseledamöter som anställda. En översyn har skett av dessa med anpassning till de nya kraven enligt Solvens 2-regelverket.

Exempel på interna regelverk är bolagsordningen som anger verksamhetens ramar och ger en beskrivning av bolaget och hur det ska styras samt arbetsordning för styrelsen, vilken bl.a. tydliggör styrelsens respektive styrelseordförandens ansvar. Under året har styrelsen fastställt en företagsstyrningspolicy, vilken beskriver företagsstyrningssystemet, organisation, affärsstyrning, riskhanteringssystem, internkontrollsystem mm. Bland de viktigare interna reglerna kan även nämnas KPA Pensionsförsäkrings etiska riktlinjer som reglerar hur företrädare för KPA Pensionsförsäkring uppträder i olika situationer.

Det är styrelsen som ytterst ansvarar för bolagets organisation och för förvaltningen av dess angelägenheter. Det är styrelsen som ansvarar för bolagets interna styrning och kontroll, och som ansvarar för att det finns en policy och en organisation för det operativa arbetet kring detta.

Bolagsstyrningsrapporten lämnas som ett tillägg till årsredovisningen. Rapporten granskas av externa revisorer och ett yttrande från revisorn bifogas.

Svensk kod för bolagsstyrning (koden)

Koden (senast reviderad 1 november 2015) utgör basen för en ökad självreglering inom näringslivet och vänder sig i första hand till bolag noterade på en reglerad marknad i Sverige. Koden bygger på principen "följ eller förklara". Företag som tillämpar koden kan avvika från enskilda regler, men ska då lämna förklaringar till avvikelserna.

KPA Pensionsförsäkring har över 1 miljon kunder (försäkrade). Hos dessa kunder finns självklart ett stort och berättigat intresse att veta hur bolaget sköts. Det ligger också i bolagets intresse och affärsidé att vara så öppna som möjligt mot kunder och andra intressenter i gruppens bolag. KPA Pensionsförsäkring har därför valt att tillämpa koden främst för att tillgodose dessa intressen. Koden tillämpas (se avvikelser nedan) för KPA AB och för KPA Pensionsförsäkring AB. För övriga bolag inom gruppen tillämpas den delvis.

Avvikelser från bolagskoden och skäl för dessa Eftersom KPA Pensionsförsäkring AB endast har en ägare har kallelse till årsstämman inte offentliggjorts på hemsidan.

Revisionsutskottet avskaffades 2008, se vidare sidan 4.

Bolagets revisorer granskar inte bolagets halvårs- eller niomånadersrapport. Avvikelsen sker med hänsyn till att bolaget inte är ett aktiemarknadsbolag och med syfte att begränsa kostnaderna för försäkringstagarna.

Valberedning

Valberedningens uppgift är att bereda tillsättning av styrelse och revisor i bolaget. Valberedningen ska, med beaktande av bolagsordningens bestämmelser och av stämman fastställd process för lämplighetsprövning, föreslå stämman val av styrelseledamöter och revisor. Vidare ska valberedningen lämna stämman förslag på arvoden som ska utgå till styrelseledamöter och revisor.

Valberedningens ledamöter fram till och med stämman 2016 är Elisabeth Sasse och Lena Dahl.

Bolagsstämma

KPA Pensionsförsäkrings högsta beslutande organ är bolagsstämman vilken senast hölls den 28 maj 2015.

På stämman utsågs styrelsens tio ordinarie ledamöter. Ledamöterna tillsätts enligt bestämmelser i bolagsordningen. Anders Knappe valdes till styrelseordförande för tiden fram till och med årsstämman 2016. Bolagsstämman utser även revisionsbolag och lekmannarevisorer.

Styrelse

Styrelsen ansvarar för bolagets övergripande organisation och förvaltningen av bolagets angelägenheter inom de ramar som bolagsstämman och externa regelverk ger. Styrelsen har fastställt sin egen arbetsordning.

En av ledamöterna utses med stöd av bolagsordningen och 11 kapitel 7 § andra stycket försäkringsrörelselagen till ledamot av bolagets styrelse med särskilt uppdrag att tillvarata försäkringstagarnas intressen. Ledamoten utses av Svenska Kommunalarbetsareförbundet. På stämman omvaldes åtta av styrelsens ledamöter varav en ledamot avgått senare under året. Nyval skedde av Anders Henriksson, Sture Nordh samt Annika Wallenskog.

Styrelsens arbete 2015

För styrelsen gäller en strategisk dagordning som fastställs varje år i den för styrelsen gällande arbetsordningen. Enligt arbetsordningen som fastställdes vid konstituerande sammanträde den 28 maj 2015 ska styrelsen sammanträda minst fyra gånger per år. Vid varje sammanträde ska genomgång av föregående protokoll ske, öppna frågor från tidigare sammanträden följas upp och vd:n lämna information om vad som skett i verksamheten sedan förra sammanträdet.

Följande ärenden ska årligen behandlas: Fastställande av styrelsens arbetsordning, i förekommande fall utseende av vd och vice vd, fastställande av instruktion för vd, fastställande av anställningsvillkor för vd och vice vd.

Årligen fastställer styrelsen affärsplan och budget. Rapportering sker av prognoser samt kvartals-, halvårs-, och helårsbokslut. Styrelsen behandlar finansrapporter, aktuarierapporter, riskrapporter, compliancerapporter, regelverksgenomgång, rapport avseende granskning av ersättningspolicyn och dess tillämpning, interna revisionsrapporter, extern revisionsrapport och bolagsstyrningsrapport. Styrelsen fastställer revisionsplan, riskplan och complianceplan för kommande år. Avrapportering sker av utlagd verksamhet.

Årligen genomförs en styrelseutvärdering samt en utvärdering av vd. Översyn och fastställande sker regelbundet av instruktioner och övriga regelverk. Sammanträdesplan samt strategisk dagordning fastställs för kommande år.

Antal sammanträden

Under året hölls sju styrelsemöten. Utöver dessa har styrelsen, mellan sammanträdena, fått skriftlig information bestående av finansiell information, pressmeddelanden, kundutskick med mera.

Utbildning av styrelseledamöter

Under augusti hölls en utbildning för styrelseledamöter inom KPA Pensionsförsäkring omfattande bland annat KPA Pensions organisation och verksamhet samt externa och interna regelverk. En årlig introduktionsdag för nyvalda styrelseledamöter ägde rum i oktober.

Styrelseseminarium

Det årliga styrelseseminariet hölls för ledamöterna i KPA AB, KPA Livförsäkring AB och KPA Pensionsförsäkring AB i december. Området som behandlades var "Fokus på försäkringsaffären och KPA Pension som bolag".

Utvärdering av styrelsearbetet

Enligt Svensk kod för bolagsstyrning ska styrelsen årligen utvärdera styrelsearbetet med syfte att utveckla dess arbetsformer och effektivitet. Utvärdering av styrelsearbetet, i enlighet med svensk kod för bolagsstyrning, skedde första gången 2007. En sådan utvärdering har under året genomförts i form av en webbenkät. Resultatet rapporterades och diskuterades på styrelsemötet i mars.

Ersättningsutskott

Enligt koden ska styrelsen inrätta ett ersättningsutskott. Om styrelsen däremot finner det mer ändamålsenligt kan hela styrelsen fullgöra ersättningsutskottets uppgifter, förutsatt att styrelseledamot som ingår i bolagsledningen inte deltar i arbetet. KPA Pensionsförsäkrings styrelse har valt att inte inrätta ett ersättningsutskott utan att hantera frågorna av styrelsen som helhet.

Revisionsutskott

Styrelsen har valt att behandla de uppgifter som åligger ett Revisionsutskott inom ramen för ordinarie styrelsearbete.

Risk- och kapitalutskott

I oktober beslutade styrelsen att inrätta ett risk- och kapitalutskott. Utskottet ska bistå styrelsen i dess arbete med riskhantering, solvenskrav och kapitalbehov och därigenom bidra till att ytterligare utveckla bolagets hantering av nämnda områden. Styrelsen fastställde vid samma tidpunkt en arbetsordning för utskottet. Utskottet ska bestå av minst tre styrelseledamöter och utses för en period om ett år. Till ledamöter utsågs Anders Knape (ordförande), Patrik Schinzel och Eva Fagerberg.

Uppgifter om styrelseledamöter

Styrelseordförande Anders Knappe
Födelseår
1955
Ordförande sedan
2013
Utbildning
Ekonom
Nuvarande yrke/uppdrag
2:e vice ordförande SKL och vice ordförande SKL Företag AB (ordförande t.o.m mars 2015).
Arbetslivserfarenhet
Försäljningschef RB Trading AB, Kommunalråd
Övriga uppdrag utanför Folksam
Vice ordförande Europarådets kongress för lokala och regionala myndigheter, Vice ordförande EU:s regionkommitté, Vice ordförande Europeiska kommunförbundet CEMR, Ordförande Karlstads kommunfullmäktige, Ordförande Visit Karlstad.
Övriga uppdrag inom Folksam
Ledamot i styrelsen för KPA AB

Styrelseledamot Lena Dahl
Födelseår
1966
Ledamot sedan
2011
Utbildning
Civilekonom, Uppsala universitet
Nuvarande yrke/uppdrag
Administrativ direktör SKL, Vice Vd SKL Företag
Arbetslivserfarenhet
Controller Vd-stab SKL, Ekonom Tyresö kommun
Övriga uppdrag utanför Folksam
Styrelseordförande SKL Fastigheter och Service koncernen, Styrelseordförande SKL Kapitalförvaltning AB, Styrelseordförande SKL Pensionsstiftelse, Styrelseledamot i SKL Kommentus AB.

Styrelseledamot Daniel Eriksson
Födelseår
1969
Ledamot sedan
2012
Utbildning
MBA, INSEAD 1998 LLM, Stockholms Universitet 1994 MSc (Civ.ek.), Handelshögskolan 1993
Nuvarande yrke/uppdrag
Produktdirektör Folksam, Folksam's Koncernledning
Arbetslivserfarenhet
Vice President (Securities Services), Nasdaq OMX, 2002-2005 Affärs-/strategikonsult, Adcore, 2000-2002 Strategikonsult, Accenture, 1993-2000
Övriga uppdrag utanför Folksam
Styrelseledamot FIH Erhvervsbank, Styrelseledamot Telge Energi Vind ek. förening
Övriga uppdrag inom Folksam
Styrelseordförande Folksam Fondförsäkringsaktiebolag

Styrelseledamot Eva Fagerberg
Födelseår
1963
Ledamot sedan
2011
Utbildning
Socionom
Nuvarande yrke/uppdrag
Kanslichef/1a ombudsman Offentlighetsanställdas förhandlingsråd (OFR)
Arbetslivserfarenhet
Kriminalvårdsinspektör, personalhandläggare, förhandlingschef Akademikerförbundet SSR
Övriga uppdrag utanför Folksam
Ersättare i Kåpan Pensioner och i Omställningsfonden, Ledamot i KL-delegationen på AFA Försäkring

Lenita Granlund (försäkringstagarrepresentant)
Födelseår
1962
Ledamot sedan
2010
Utbildning
Vårdgymnasium
Nuvarande yrke/uppdrag
Avtalssekreterare
Arbetslivserfarenhet
Undersköterska, ombudsman
Övriga uppdrag utanför Folksam
Vice ordförande i Omställningsfonden KOM -KL, Vice ordförande i föreningen Sunt arbetsliv, Styrelseledamot i Fastighetsbolaget Polstjärnan, Styrelseledamot i AFA försäkring

Styrelseledamot Anders Henriksson
Födelseår
1961
Ledamot sedan
2015
Utbildning
Gymnasieskola samt fyra årig teknisk matematik
Nuvarande yrke/uppdrag
Ordförande landstingsstyrelsen Landstinget Kalmar län
Arbetslivserfarenhet
Landstingsordförande och ekonomisk ansvarig Landstinget Kalmar län, 1:a vice ordförande SKL, Ledamot SKLs styrelse och arbetsutskott, Ledamot Regionförbundet Kalmar län, Ledamot Folkhälsomyndighetens insynsråd, Ledamot/Kassör i styrelsen för Socialdemokraterna Kalmar län, Ledamot SKL Företag, Ledamot/ordförande INERA AB, Ledamot/ordförande Östra Småland Intressenter AB, Ledamot Amerikavägen 1, Kalmar AB

Styrelseledamot Sture Nordh
Födelseår
1952
Ledamot sedan
2015
Utbildning
Förvaltnings socionom Umeå Universitet
Nuvarande yrke/uppdrag
Styrelseordförande Förenade Liv Grupp-försäkring AB
Arbetslivserfarenhet
Ordförande Tjänstemännens Centralorganisation (TCO)
Övriga uppdrag utanför Folksam
Styrelseordförande Bergendal Meetings, Ledamot Pressens Opinionsnämnd

Styrelseledamot Helene Odenjung
Födelseår
1965
Ledamot sedan
2011
Utbildning
Gymnasium och branscutbildning till skeppsmäklare
Nuvarande yrke/uppdrag
Kommunalråd, Göteborgs stad
Arbetslivserfarenhet
Skeppsmäklare
Övriga uppdrag utanför Folksam
Vice ordförande Förvaltnings AB Framtiden, Ledamot International School of Gothenburg Region samt i Stiftelsestyrelsen för Chalmers tekniska högskola, Skolinspektionens insynsråd, Göteborgsregionens kommunalförbund.

Styrelseledamot Patrik Schinzel
Födelseår
1967
Ledamot sedan
2013
Utbildning
Civilekonom, Lunds Universitet, Executive MBA, Handelshögskolan i Stockholm
Nuvarande yrke/uppdrag
Folksam Senior rådgivare
Arbetslivserfarenhet
Stabschef, Folksam ordförandekansli, Chef GRC (Governance, Risk, Compliance) Folksam, Chfscontroller Folksam, Controller Folksam

Styrelseledamot Annika Wallenskog
Födelseår
1959
Ledamot sedan
2015
Utbildning
Universitetsexamen Uppsala Universitet
Nuvarande yrke/uppdrag
Analyschef samt biträdande chefekonom SKL
Arbetslivserfarenhet
Sakkunnig Finansdepartementet, Kommundirektör Vallentuna, Ekonomidirektör Landstinget Uppsala län, Ekonomidirektör Nacka kommun, Administrativ direktör AB Stockholm Globe Arena, Ekonomichef Hälso- och sjukvården Västerås.
Övriga uppdrag utanför Folksam
Adjungerad ledamot AFA Försäkring, Styrelseledamot SKL Kapitalförvaltning, Ledamot SKLs pensionsstiftelse, Styrelseledamot Kommunalekonomernas Förening.

Ledamöter som avgått under 2015

Emelie Westholm, Heléne Fritzon och Markus Gustafsson avgick under året.

Styrelsesekreterare

Katrin Röcklinger är styrelsesekreterare i KPA Pensionsförsäkring AB.

Arbetstagarrepresentanter

Några arbetstagarrepresentanter finns inte i KPA Pensionsförsäkring AB:s styrelse. Arbetstagarrepresentation finns i KPA AB:s styrelse samt i KPA Livförsäkring AB:s styrelse.

Sammanträden och närvaro

Sammanträdestidpunkt	Sammanträdestyp	Frånvarande
3 mars	Extra styrelsemöte	Anders Knappe
17 mars	Ordinarie styrelsemöte	Eva Fagerberg
28 maj	Ordinarie styrelsemöte	-
31 augusti	Utbildning	-
29 september	Ordinarie styrelsemöte	Helene Odenjung
19 oktober	Extra styrelsemöte	-
23 november	Risk- och kapitalutskott	-
1 december	Seminarium	Helene Odenjung
8 december	Ordinarie styrelsemöte	Anders Henriksson
15 december	Extra styrelsemöte	-

Ersättning till styrelsens ledamöter

	Årsarvode	Sammanträdesarvode
Styrelsens ordförande	101 700 kr	6 400 kr
Ledamot av Folksam koncernledning	inget	Inget
Övriga ledamöter anställda i Folksam	inget	3 300 kr
Övriga ledamöter	68 000 kr	6 400 kr
Risk- och kapitalutskott		
Ledamot som ej är anställd i Folksam	30 000 kr	5 000 kr
Ledamot av Folksam koncernledning	inget	Inget
Övriga ledamöter anställda i Folksam	inget	3 000 kr

Risk- och kontrollorganisationen

Risk- och kontrollorganisationen följer en modell med tre ansvarslinjer.

Den första ansvarslinjen utgörs av den verksamhet där riskerna tas, dvs. den operativa organisationen. Den första ansvarslinjen ansvarar för att riskerna i verksamheten hanteras samt att externa och interna regelverk efterföljs. Första ansvarslinjen har också till uppgift att se till att risker förebyggs, kontroller genomförs och att brister eller avvikelser hanteras och återrappteras.

Under 2015 utgjordes den andra ansvarslinjen av risk- och compliancefunktion. Från och med 2016 utgörs den andra ansvarslinjen av aktuariefunktion, risk- och compliancefunktion samt säkerhetsfunktion. (För mer information om aktuariefunktionen se under rubriken "Aktuarie" på sid 10). Dessa funktioner stödjer vd och styrelse i deras arbete med att fullgöra sitt ansvar för aktuarie, risk-, compliance- och internkontrollverksamheten samt säkerhetsarbetet. Den andra ansvarslinjen är stödjande och kontrollerande i förhållande till den första ansvarslinjen.

Den tredje ansvarslinjen utgörs av internrevisionen. Internrevisionen ansvarar för utvärdering av företagsstyrningssystemet, inklusive utvärdering av den första och den andra ansvarslinjens arbete men exklusive internrevisionen själv.

Externa revisorer

Revisionsbolagen Deloitte och KPMG är valda till revisorer intill 2016 års årsstämma hållits. Huvudansvarig revisor från Deloitte är Elisabeth Werneman. Huvudansvarig revisor från KPMG är Magnus Ripa.

Kenneth Strömberg och Leif Sandberg är valda till lekmannarevisorer intill det att 2016 års årsstämma hållits. Marianne Ericsson och Lennart Pettersson har valts till suppleanter för samma tid.

Internrevision

Internrevisionen är en oberoende, objektiv granskande och rådgivande verksamhet. Internrevisionen hjälper bolaget och bolagsgruppen att nå sina mål genom att systematiskt och strukturerat utvärdera företagsstyrningssystemet och verksamheten samt lämna råd och synpunkter på densamma i syfte att på så sätt

bidra till att öka effektiviteten i riskhantering, intern kontroll samt ledningsprocesser. Internrevisionen är direkt underställd styrelsen och helt fristående från den verksamhet som ska granskas. Funktionens oberoende innebär att den inte deltar i den operativa verksamheten eller är involverad i det löpande arbetet med internkontroll. Internrevisionens arbete bedrivs enligt god sed för internrevision som bl.a. framgår av internationella standards, International Professional Practices Framework (IPPF). Internrevisionens uppdrag fastställs av styrelsen och regleras inom ramen för företagsstyrningspolicyn.

Inger Rost är internrevisionschef i bolaget.

Risk- och kontrollfunktioner

Varje chef svarar inom sitt ansvarsområde för den interna styrningen och kontrollen medan styrelsen och vd har det övergripande ansvaret.

Vd ansvarar för att det finns särskilda risk- och kontrollfunktioner som är fristående från den verksamhet som ska kontrolleras. Funktionernas ansvarsområden regleras i företagsstyrningspolicyn. Samtliga funktioner rapporterar till vd och styrelse.

Risk och Compliance

Det finns en risk- och complianceavdelning som ansvarar för att följa upp att bolaget har en god intern kontroll, det vill säga att bolaget har en tillfredsställande förmåga att identifiera, mäta, övervaka och hantera risker samt efterleva lagar och förordningar, interna regler samt god sed eller standard. Funktionen är separerad från den operativa verksamheten och direkt underställd vd.

Risikfunktionen utvecklar och förvaltar riskhanteringssystemet samt stödjer dess tillämpning. De följer upp, övervakar och utvärderar riskhanteringen samt stödjer första ansvarslinjen i dess arbete med riskfrågor.

Compliancefunktionen övervakar, kontrollerar, följer upp och utvärderar regel efterlevnaden i den första ansvarslinjen. Den stödjer och ger råd till styrelse, vd och verksamheten i frågeställningar rörande efterlevnad av näringsrättsliga regler och interna styrande regelverk.

Bolaget har en risk manager, Joni Heinonen, och en compliance officer, Anita Parmér.

Aktuarie

Till och med 2015 har bolaget haft en utsedd chefaktuarie, vilken haft ett övergripande ansvar för försäkringstekniska utredningar och beräkningar i bolaget samt att bistå vd i aktuariella frågeställningar. Ansvaret har bland annat omfattat beräkning av försäkringstekniska avsättningar, prissättning och lönsamhetskalkyler.

Chefaktuarie var under 2015 Bent Malmsjö.

Under året har styrelsen fastställt en företagsstyrningspolicy av vilken det bland annat framgår att det ska finnas en Aktuariefunktion. I och med detta försvinner rollen chefaktuarie.

Från och med 1 januari 2016 finns därför en Aktuariefunktion som bland annat ansvarar för samordning av de försäkringstekniska beräkningarna och utredningarna, bedömningar av kvalitet i det data och de IT-stöd som används vid beräkningen av försäkringstekniska avsättningar, bedömningar av risker i försäkringsrörelsen avseende tecknande av försäkring och överskottshantering och bedömningar av lämpligheten av företagets återförsäkringsskydd och andra riskreduceringstekniker.

Aktuariefunktionen bidrar till företagets riskhanteringssystem, särskilt när det gäller metoder, beräkningar och bedömningar av risker i försäkringsrörelsen samt företagets egna risk- och solvensbedömning.

Från och med 1 januari 2016 är Susanna Rahnster bolagets aktuariefunktion tillika bolagets ansvariga aktuarie.

Koncernsäkerhet

Koncernsäkerhetsfunktionen stödjer bolaget i säkerhets- och kontinuitetshandlingsfrågor. Funktionen ansvarar för bolagets arbete med person-, informations-, egendoms- och brandsäkerhet, kris- och kontinuitetshandling samt internutredningar.

Koncernsäkerhetschef är Lennart Molin.

Vd och företagsledning

Lars-Åke Vikberg, sedan 2009 vd för KPA Pensionsförsäkring, slutade sin anställning under 2015. Erik Thedéen tillträdde som vd i april. Då regeringen i oktober utsåg Erik till generaldirektör för Finansinspektionen utsågs Henrik Persson till tf vd i KPA Pensionsförsäkring.

Verkställande direktör tf Henrik Persson

Födelseår

1976

Vd sedan

2015-10-19

Utbildning

Magisterexamen Internationell ekonomi med marknadsföring vid Karlstads Universitet
Utlandsstudier i marknadsföring vid universitetet i Mainz, Tyskland

Ekonomisk linje Tingvallagymnasiet Karlstad

Tidigare arbetslivserfarenhet:

Folksam traineeprogram,
Gruppchef och controller Folksam IT,
Avdelningschef Folksam IT Grafisk Service,
Affärsstrateg/affärsutvecklare KPA Pension,
Chef Affärsutveckling KPA Pension
Affärsområdeschef Försäljning KPA Pension

Övriga uppdrag inom Folksam

Vd Pensionservice AB

Vd KPA Pensionstjänst AB

Företagsledning KPA Pension

Mia Liblik, tf vd KPA AB, vd för KPA Liv, född 1969

Inge Bäckström, affärsområde konsult, född 1956

Bent Malmsjö, chefsaktuarie, född 1969

Henrik Persson, tf vd KPA Pensionsförsäkring, vd för KPA Pensionservice och KPA Pensionstjänst, född 1976

Adjungerade:

Stellan Dahnsjö, IT, Liv & Pension, född 1955

Ninni Wibeck, chef Liv- och pensionservice, född 1973

Principer för ersättning till ledningen

Lönesättningen för anställda inom KPA Pension ska vara marknadsmässig. Anställningsvillkor för vd:ar inom KPA Pension fastställs av respektive styrelse. Ingen rörlig ersättning utgår till vd:ar eller medlemmar i KPA Pensions företagsledning.

Styrelsens rapport om intern kontroll avseende den finansiella rapporteringen 2015

Intern kontroll avseende den finansiella rapporteringen, IKFR, är en process som involverar alla bolag inom KPA Pension, både styrelsen, ledning och medarbetare. Målsättningen med IKFR är att den finansiella rapporteringen ska vara tillförlitlig och i överensstämmelse med lag, gällande redovisningsregler och andra krav som ställs på företaget.

IKFR beskrivs vanligen enligt ett etablerat ramverk framtaget av the Committee of Sponsoring Organizations of the Threadway Commission (COSO) och fördelas på fem områden. Dessa områden beskrivs nedan och omfattar kontrollmiljö, riskbedömning, kontrollaktiviteter, information och kommunikation, samt uppföljning och övervakning.

Kontrollmiljö

Kontrollmiljön utgör grunden för IKFR och är central för hur risker identifieras och hanteras baserat på den kultur och de värderingar som styrelse och ledning etablerat i KPA Pensionsförsäkring.

KPA Pensionsförsäkrings kultur och värderingar har sin utgångspunkt i företagets etiska inriktning. Det tar sig uttryck i hur KPA Pensionsförsäkring placerar kundernas pensionsmedel samt i företagets etiska riktlinjer som är vägledande i det dagliga arbetet. Styrelsen har beslutat om denna inriktning. Förutom en stark förankring i företagets ledning och styrelse finns ett stort engagemang för den etiska inriktningen hos KPA Pensionsförsäkrings medarbetare.

Kontrollmiljön utgörs även av tydliga ansvarsområden och roller. Information om företagets övergripande organisationsstruktur inklusive beskrivning av de tre ansvarslinjerna finns i avsnittet risk- och kontrollorganisationen.

Ett koncernövergripande ramverk för intern kontroll håller på att införas där den finansiella rapporteringen ingår. Ramverket syftar bland annat till att utvärdera om den finansiella rapporteringen är tillförlitlig genom att identifiera risker och kontroller som är väsentliga för den finansiella rapporteringen och regelbundet övervaka dem.

Riskbedömning

Risk och riskhantering är en integrerad del i affärsverksamheten. Riskerna och de beslut som tas för att hantera dem påverkar företagets ekonomiska ställning och förmåga att nå företagets mål. Genom aktiva, kontrollerade och affärsmässiga beslut om risker skapas förutsättningar att erbjuda kunderna försäkrings- och sparandelösningar som ger kunderna trygghet.

Risker som däremot innebär att företaget inte kan följa lagar, redovisningsregler och andra krav som ställs på KPA Pensionsförsäkring ska undvikas. Därför är det viktigt att risker hanteras och kontrolleras på ett strukturerat sätt, både i ett kort och ett långt tidsperspektiv.

Halvårsvis genomförs självutvärdering av risker, per bolag, affärsområde och enhet. Risker avseende den finansiella rapporteringen ingår i denna analys. Det är chefen för respektive verksamhetsområde som är ansvarig för att genomföra självutvärderingen med stöd från risk- och compliancefunktionen. Risker identifieras utifrån strategier, affärsplaner och affärsmål, samt ansvarsområden och de arbetsuppgifter respektive organisatorisk enhet ansvarar för. Självutvärdering av risker innebär att en bedömning görs av vilken påverkan en identifierad risk kan få, sannolikheten för att den ska inträffa och vilka åtgärder som behöver vidtas för att hantera risken.

KPA Pensionsförsäkring är sedan 2012, och som det första bolaget inom den finansiella sektorn, certifierade enligt ISO 27001:2013. Ledningssystemet för informationssäkerhet är en del av KPA Pensionsförsäkrings riskhantering och arbete med intern styrning och kontroll. Det innebär att KPA Pensionsförsäkring lever upp till de högt ställda krav på informationsssäkerhet som standarden ställer. Genom systematiskt säkerhetsarbete förbättras skyddet av KPA Pensionsförsäkrings informationstillgångar löpande, vilket gynnar kunderna genom exempelvis säkrare pensionsutbetalningar.

Kontrollaktiviteter

Riskåtgärder och kontrollaktiviteter

Åtgärdsplaner ska tas fram för alla de risker som verksamheten vill hantera genom förebyggande aktiviteter. Åtgärderna kan i vissa fall likställas med kontrollaktiviteter med syfte att exempelvis säkerställa regel efterlevnad, kvalitet eller förbättrade processer och rutiner.

Kontrollaktiviteter för att hantera risker avseende den finansiella rapporteringen är t ex avstämningar av huvudbok mot försäkringssystem, bankkonton eller andra sidoordnade register och underlag. Uppföljning, analys och prognoser är andra exempel på kontrollaktiviteter.

Vid sammanställning av de finansiella rapporterna hämtas data från ett antal olika IT-system och aggregeras. Det förutsätter kontroller inom respektive källsystem och vid sammanläggning av data. Ytterligare aspekter är vikten av hög tillgänglighet för att kunna leverera rapporter i tid, andra kontrollaspekter är hantering av behörigheter och spårbarhet i systemen av vem som utfört olika aktiviteter.

Andra väsentliga kontrollaktiviteter avseende den finansiella rapporteringen är de som utförs avseende försäkringsersättningar, inköp och driftskostnader där det finns särskilda principer och rutiner som till exempel krav på dualitet, kontroll av större belopp samt slumpvisa utbetalningskontroller.

Styrande regelverk

Förutom kontrollaktiviteter finns styrande regelverk som fastställer redovisningsprinciper och ansvar och roller i den finansiella rapporteringen t.ex. värdering av tillgångar och skulder, värdering av försäkringsåtaganden, driftskostnader, attester och utbetalningar. Det finns även en ekonomihandbok som innehåller instruktioner som har betydelse för den löpande redovisningen och bokslut. Som stöd för riskhantering och intern kontroll finns också styrande regelverk.

Det finns en etablerad process för att minst årligen uppdatera de styrande regelverken som beslutas av styrelse och vd. De styrande regelverken publiceras därefter på intranätet där även ekonomihandboken finns tillgänglig för alla medarbetare.

Information och kommunikation

För att säkerställa en effektiv och korrekt informationsgivning krävs att alla delar inom verksamheten

kommunicerar och utbyter relevant och väsentlig information såväl inom enheterna som till och från ledning och styrelse.

Informationsgivning från styrelsen och ledning till chefer och medarbetare sker bland annat genom de styrande regelverken samt genom koncernledningen och andra ledningsgrupper i verksamheten. Det finns även en regelverksgrupp inom den koncerngemensamma ekonomiavdelningen som håller sig uppdaterad på regelverksförändringar som påverkar den finansiella rapporteringen. Personer i regelverksgruppen ingår även i ett bolagsövergripande nätverk som arbetar med strategiska regelverksfrågor.

Styrelsen får regelbunden återkoppling från verksamheten om intern styrning och kontroll och redovisningsfrågor. Styrelsen har regelbundna möten med bolagets externrevisorer, chefen för internrevision, chefen för risk och compliance samt ekonomidirektören.

Övergripande verksamhetsuppföljning sker huvudsakligen genom ekonomiska översikter med kommentarer från vd. Dessa rapporter ger en samlad bild över såväl verksamhetsuppföljning som uppföljning av intern styrning och kontroll och presenteras löpande för styrelse och ledning. Intern kontroll avseende den finansiella rapporteringen ingår som en del i den totala uppföljningen av intern styrning och kontroll.

Uppföljning och övervakning

Om överträdelse skett av styrande regelverk eller om risker eller väsentliga händelser identifierats, sker rapportering till vd, ledning och styrelse. Ett stöd i arbetet med att identifiera risker och väsentliga händelser är det bolagsövergripande incidenthanteringssystemet. I det systemet rapporteras oönskade händelser och verksamheten ska därefter vidta åtgärder för att förhindra att samma sak inträffar igen. Därutöver genomför funktionen för risk- och compliance samt internrevisionen granskningar och andra aktiviteter för att kunna bedöma den interna kontrollen inkl. intern kontroll finansiell rapportering.

Årsbokslut samt processen för framtagande och rapportering av finansiell information granskas även årligen av de externa revisorerna, vilka rapporterar till styrelsen. Till stämman sker avrapportering genom avlämnande av revisionsberättelsen.

Besöksadress: Östgötagatan 90, 10685 Stockholm
Telefon: 08-665 04 00 Org: 556527-7182
Kundtjänst: 020-650 500 www.kpa.se

KPA
PENSION